

VILNIAUS MIESTO BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ ADVENTO-KALĖDŲ TAUTOSAKOS IR TAUTODAILĖS KONKURSO „LELIUMOJ“ NUOSTATAI

Bendroji dalis

Vilniaus miesto bendrojo lavinimo mokyklų advento-Kalėdų konkurso „Leliumoj“ tikslas – skatinti jaunąją kartą domėtis savo krašto tradicine kultūra, skleisti liaudies kūrybą, skatinti moksleivius muzikinio folkloro šiandieninėms interpretacijoms.

Šio konkurso siekis – identifikuoti Kalėdų laikotarpio tautosaką, tradicinių kalėdinių dainų atlikimo specifiką, pasakojimų žanro pritaikomumą minimam laikotarpiui, skatinti kūrybinę moksleivių saviraišką kuriant žaislus Kalėdų eglutei bei suteikti galimybę jauniems dainų atlikėjams improvizuoti pateikiant Kalėdų tradicinėms dainoms šiuolaikiškas aranžuotes.

Konkurso dalys: konkursas apjungia 3 liaudies kūrybos rūšis – muzikinį folklorą, pasakojamąją tautosaką, tautodailę.

1. Advento-Kalėdų laikotarpio liaudies dainų atlikėjų konkursas.
2. Pasakotojų konkursas.
3. Tautodailės konkursas – paroda. Tradicinių ir šiuolaikiškų meno formų jungtis Kalėdinės eglutės žaisliukų gamyboje.

Dalyviai

1. **Advento-Kalėdų laikotarpio liaudies dainų atlikėjų konkursas.** Dalyvauti gali visų amžiaus grupių moksleiviai 1-12 kl. Dalyvauja solistai ir grupės (2-8 atlikėjai).
2. **Pasakotojų konkursas.** Dalyvauti gali visų amžiaus grupių moksleiviai 1-12 kl. Dalyvauja pavieniai pasakotojai.
3. **Tautodailės darbų konkursas - paroda.** Dalyvauti gali visų amžiaus grupių moksleiviai 1-12 kl.

Repertuaras

1. **Dainų atlikėjų programoje** – 2 tradicinės advento – Kalėdų laikotarpio dainos. Galima praplėsti dainų tekstų tematiką. Tinkamos ir dainos, kurių tekstuose pasaulio sukūrimo motyvai ir simboliai, kadangi Kalėdų dainos tarmių atžvilgiu apribotos lokalaus paplitimo, aptinkamos daugiausia Dzūkijoje ir nedidelėje Aukštaitijos teritorijoje. Tad norintiems atlikti ir kitų regionų dainas, siūlytume pasidomėti Kalėdų dainų tematika, simboliais ir atrasti jų atitikmenis kt. Lietuvos etninių regionų tarminiuose dainų tekstuose. Susipažinimui su advento – Kalėdų dainų teksto simbolika, lietuvių pasaulio modelio samprata, mūsų manymu, tinkama habil. dr. Nijolės Laurinkienės knyga „Mito atšvaitai lietuvių kalendorinėse dainose“. Vilnius, „Vaga“ 1990. Žinoma, tinkami ir įvairūs kitų mokslininkų straipsniai, nagrinėjantys lietuvių pasaulėjautą, pasaulio sukūrimo sampratą. 2007 m. išleistas Lietuvių liaudies dainyno XX tomas „Kalendorinių apeigų dainos“ 1, išleido Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.
2. **Pasakotojų programoje** – 2 pasakojamosios tautosakos kūriniai (pasakos, sakmės, anekdotai, smulkiosios tautosakos pavyzdžiai ir kt.). Bendra pasakojimų trukmė iki 5 minučių. Pageidautina pasirinkti vieną Lietuvos regionų etnografiškai lokalizuotą tarmę ir ją išlaikyti pasakojimo atlikimo metu.
3. **Tautodailės darbų konkursas - paroda.** Jaunieji meno kūrėjai kuria būtent žaisliukus, papuošalus Kalėdų eglutei. Sukurti žaisliukai bus eksponuojami tiesiogiai pakabinant ant realios eglės šakos, tad sukurti žaisliukai turėtų būti nesunkūs ir tiesioginio taikomojo pobūdžio. **Pageidautina, kad žaisliuką (ar kelis) kurtų vienas moksleivis** (ne grupė), siekiant užtikrinti pripažinimo, įvertinimo sistemą.

Atlikimo reikalavimai

- 1. Dainos** gali būti atliekamos ne tik tradiciškai, galimas instrumentinis pritarimas bei šiuolaikinis tradicinių dainų interpretavimas. Pageidautina pasirinkti vieną atlikimo būdą – arba tradiciškas atlikimas arba šiuolaikiška interpretacija.
- 2. Pasakotojų konkurso dalyviams** būtinas aiškus ir raiškus teksto pateikimas, minties dėstymas, idėjos išryškinimas, pasakojimas tarmiškai, teisingas tradicinės pasakojamosios tautosakos kūrinio pasirinkimas (pagal pasakotojo amžių, supratimo lygį, iš tautosakos šaltinių arba tautosakos pateikėjų).
- 3. Tautodailės darbų konkursas - paroda.** Sukurti žaisliukai bus eksponuojami tiesiogiai pakabinant ant realios žalios eglutės, tad sukurti žaisliukai turėtų būti nesunkūs ir tiesioginio taikomojo pobūdžio. Kadangi šiame konkurse gali dalyvauti įvairaus amžiaus moksleiviai, darbuose gali išryškėti su amžiumi bei patirtimi susiję skirtumai, todėl vertinama bus skirtingose amžiaus grupėse: 1-4 kl; 5-8 kl; 9-12 kl. Papuošalai eglutei gali būti pagaminti iš tradicinių medžiagų (šiaudas, popieriaus karpiniai, lankstiniai, mežginiai ir kt.) ir vėliau paplitusiomis medžiagomis bei technikomis (batika, keramika, stiklas, improvizacijos iš įvairių gamtinių ir kt. medžiagų). Dėl atlikimo technikos įvairovės bus skelbiamos ir tokios nominacijos: tradiciškiausias žaisliukas, įdomiausias žaisliukas, originaliausias žaisliukas ir pan.

Paraiška, konkurso laikas ir vieta

Paraiškas prašome siųsti iki **2019 m. lapkričio 27 d.** **Dalyvių anketų formos pridedamos.**

Paraiškas prašome pateikti Vilniaus etninės kultūros centrui (Pamėnkalnio g. 34, Vilnius). Tautosakos dalyvių paraiškas siųskite konkurso koordinatoriui Loretai Stolarovienei el. pašto adresu loreta@etno.lt, pasiteiravimui tel. (85) 262 77 37.

Tautodailės paraiškas siųskite parodos organizatorei Vilmai Žukauskienei el. pašto adresu vilma@etno.lt, pasiteiravimui tel. (85) 212 25 93.

Konkursas vyks 2019 m. gruodžio 6 d. 13.00-17.00 val. Vilniaus Simono Stanevičiaus progimnazijoje, adresu S. Stanevičiaus g. 25, Vilnius.

Tarpinės peržiūros

Siūlome mokyklose organizuoti vietinius konkurso turus, kurių metu būtų galima atrinkti perspektyviausius konkurso dalyvius. Pagal galimybes ir Vilniaus etninės kultūros centro atsakingi darbuotojai dalyvautų vietinių mokyklos turų vertintojų sudėtyje. Vietinius turus siūlome organizuoti iki 2019 m. lapkričio mėn. 22 d.

Konkurso nugalėtojai

Išradingiausiai, autentiškiausiai ir vertinimo komisijos aukščiausius balus gavę dainų, pasakojimų atlikėjai bei Kalėdų eglutės žaisliukų kūrėjai bus apdovanoti specialiu konkurso prizų – ELNIU DEVYNIARAGIU, diplomais bei padėkos raštais, taip pat gerai įvertinti pasakotojai ir dainininkai bus pakviesti dalyvauti Vaikų ir jaunimo folkloro šventės „Saulytė“ koncerte.

Atkreipkite dėmesį – paraiškų formos dvi: 1) tautosakos dalyvio paraišką pildo dainų atlikėjai, pasakotojai; 2) tautodailės dalyvio paraišką pildo eglutės žaisliukų kūrėjai.